

nomi og til Chemi, som jeg vil regne med til denne Gruppe, er der kun anvendt 300 Rbd. Derfor man vil forsøge, hvorledes Anvendelsen finder Sted indenfor de faste og de midlertidige Understøttelser for sig, vil man finde, at Forholdet omtrent er det samme, og at navnlig det finder Sted, hvorpaa jeg nu her vil tillade mig at henlede Opmærksomheden, nemlig at de saakaldte exacte Videnskaber ere meget slet udstyrede i denne Retning. Jeg troer, at der er nogen Anledning til at gjøre opmærksom paa dette, fordi det nutildags ikke er saa sjældent, at disse Videnskaber hertilands dyrkes med stor Dygtighed og Talent; men der er, som bekendt, forholdsvis saa Livsstillinger, hvor slige Kræfter kunne finde Anvendelse i Statens Tjeneste, og det falder dem derfor undertiden overmaade haardt at komme til at anvende saa megen Opmærksomhed paa disse Studier, som man jo af Hensyn til Sagen maa ønske. Jeg skal tilføie, at jeg finder det meget forklarligt, at Forholdet historisk har udviklet sig saaledes, som det nu er, thi tidligere var der ikke den store Opmærksomhed henvendt paa disse Studier, som der nu for Tiden er. Der er slet et ganske væsentligt Omslag i denne Retning i Løbet af de sidste 30—40 Aar, og dette maa væsentligst tilskrives to Aarsager. Den ene er den, at i Aaret 1829 oprettedes den polytechniske Læreanstalt, hvis Hovedopgave det netop var at fremme Udviklingen i denne Retning, og at der samtidigt med dette Instituts Oprettelse havde ganske særdeles fremragende Kræfter til at støtte Bestræbelserne i denne Retning. Man havde Hans Christian Ørsted til at docere Physik, og skjøndt han havde gjort dette næsten i en Menneskealder, kom dog hans hele Virksomhed først til sin fulde Betydning gennem et saadant Institut, hvor der var en bestemt Studieplan foreskrevet. Vi havde Johan Georg Forchhammer til Lærer i Chemi, og skjøndt dette ikke var hans Hovedfag, er det utvivlsomt, at de høit lærerige, vækkende og interessante Foredrag, han holdt, i høit Grad have bidraget til at fremme Interessen for dette Fag. Man havde de udmærkede Mathematikere Henrik Gerner Schmidt og Christian Ramus, der have arbejdet kraf-

tigt for deres Videnskabers Udvikling, men som desværre ikke have oplevet at see de rige Frugter deraf, som vise sig i vor Tid. Der er dernæst et andet Moment, som har bidraget til at fremme denne Studieretning ved Universitetet i det Hele, nemlig Skolereformen, ved hvilken det blev muligt for Skolerne at give det aldeles nødvendige mathematiske Grundlag for den hele Studieretning; det blev muligt for Skolerne at faae Lærerkrefter, som kunde give den fornødne Undervisning i saa Henseende, og det viser sig ogsaa nu, at efterat disse to Momenter have havt tilstrækkelig Tid til at virke, ere disse Studieretninger gaaede frem i ganske overordentlig Grad, og jeg troer ikke, man vil kunne misfjende, at de ingeninde have været drevne med større Iver og Interesse ved Universitetet end nutildags. Jeg skal angive et Par Momenter, der vise dette. Man vil saaledes finde, at siden 1861 — jeg tager dette Tidspunkt, fordi det er det, ved hvilket jeg tiltraadte Universitetets Tjeneste, hvorfra jeg altsaa noie kjender Forholdene — have 2 specielt kastet sig over Chemi og afslagt den fornødne Prøve deri ved Magisterconferents, 3 i Astronomi, 4 i Physik og 6 i Mathematik alene. See vi dernæst hen til et andet Moment, som ogsaa bærer et Vidnesbyrd om, hvorledes disse Studier drives, skal jeg henvisse til de Prøisopgaver, Universitetet har stillet i disse Retninger. Af disse Prøisopgaver ere i det samme Tidrum besvarede 1 i Chemi, 1 i Astronomi, 3 i Physik og 4 i Mathematik. Det sees altsaa, at der er en overordenlig Interesse for disse Studier, og da der under saadanne Forhold tillige have uddannede og dygtige Kræfter, synes det ogsaa at være billigt, at Staten, hvor den kan — og dertil er netop denne Gonto bestemt — kommer slige videnskabelige Undersøgelser til Hjælp og altsaa søger at fordele de Midler, som bevilges Regjeringen, i et bedre Forhold til de forskjellige Videnskaber end for Diebliffet synes at være Tilfældet. Det kan naturligtvis ikke falde mig ind, — og der er jo heller ikke Anledning dertil — at gjøre noget Forslag i saa Henseende; jeg har blot villet tillade mig at henlede den høitærede Ministers og Thingets